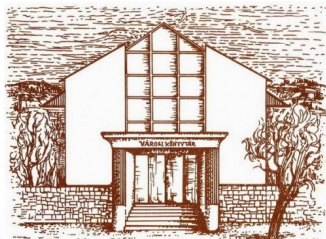

50 BALATONFÜRED
éve város

Lipták Gábor Városi Könyvtár
Balatonfüred,
Kossuth L. u. 35.
Telefon: 87/ 343—070
gyermekkonyvtar@varosikonyvtar.t-online.hu

Balatonfüred ősi, már a római korban is lakott település, ahol lépten-nyomon a múlt emlékei tárulnak az ember szeme elé a csodálatos természeti kincsek mellett.

Ismertségét elsősorban mediterrán jellegű klímájának és szénsavas forrásainak köszönheti. A település területén uralkodó speciális mikroklíma a szívbetegségek gyógyulásában, a szőlő érésében és az itt tartózkodók jókedvében is megmutatkozik. Kellemes klímáját a Balaton-felvidék előhegyeinek köszönheti.

Idegenforgalma századokra nyúlik vissza. A helység virágzása a reformkorban kezdődött, művészek, politikusok látogattak ide hosszabb-rövidebb időre, nyaraltak vagy telepedtek le itt.

A második világháború után, az 1960-as években indult a település újabb fejlődési szakasza. A korszakban elképesztő mennyiségű hotel épült, ekkor készült el az Annabella és Marina is.

A balatoni turizmus fellendülésének egyik fontos mozgatórugója volt, már ami a külföldi turisták érkezését illeti, a berlini fal 1961-es felhúzása. A megosztott országban és városban élő kelet- és nyugatnémet családok bevett találkozási pontjává vált a Balaton partja

1971. április 25-én város lett Balatonfüred, s még ugyanebben az évben Magyarország első gyógy- és üdülőhelyi városává nyilvánították. Balatonfüred 1987 óta „A szőlő és a bor nemzetközi városa”.

Ha valaki Balatonfüredre látogat, még a lélegzete is eláll, amikor rácsodálkozik a reformkori városrész gyönyörű műemlék épületeire, a márványborítású parti sétányra, melyek platánjai alatt annyi magyar és külföldi híresség sétált már.

Pedig ennél sokkal több és színesebb a város. Balatonfüred alapvetően hármasság tagolású: keleti városrésze Arács, nyugat felé esik az Óváros, és a parti részek adják a Fürdővárost.

Füredről írták, mondták

„a magyar királyság dísze”
József nádor

„Balaton-Füreden nagy dolgok történnek. ...B.-Füred, mely eddig is kedvenc helye volt a fürdő községnek, ez újítások után még inkább azzá lesz.”

Fővárosi Lapok 1877.

„a Balaton gyöngye” -1893

„Magyarország egyik legkiválóbb fürdőhelye Balaton-Füred”

„a balatoni fürdők Metropolisza” - 1898-as fürdőhelyi reklám

A füredi szanatórium vendégeknyvébe Tagore az alábbi sorokat jegyezte be:
„Majdnem az egész világot bejártam, de az égnek és a víznek ezt a csodálatos szépségét, amely Balatonfüreden, a vízparton gyönyörködtem, sehol megragadóbbnak nem láttam. Noha október legvége: kiülhettem a szelíd, napfényes erkélyre és itt a szabadban dolgozhattam óraszámra. Balatonfüred szénsavas fűdője pedig visszaadta egészségemet, munkakedvemet és egészen megszűntette a kimerültségemet. Magyarországról őszintén szólva, világszerte nagyon keveset tudnak és aki nem is álmodott ilyen értékeiről, csak az tudja megítélni, hogy milyen reveláció volt számomra a Balaton tündéri látványa.”

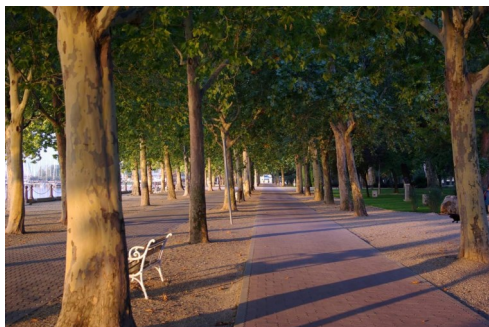
Rabindranath Tagore
(Tábori Kornél fordítása)

“[...] egész gyógytelepek, csaknem városszerű kiterjedéssel, mint Hévíz és Füred. Egyik, mint tudnivaló, a reumások, a másik a szívbetegek világszerte ismert Mekkája. Egyikben maga a nagy Tagore gyógyult meg! Melyikben is? Mi is volt igazánból a baja? S arra a hatékony orvoslószert, illetve ez esetben a csodás orvoslóhelyt? Merjük azt mondani, mindegy; amint a tudomány lassanként minden baj, még a rák okozójának is az idegműködés valamely hibáját meri föltételezni.

A szívbajosok valóban legendákat terjesztenek Füred gyógytelepének varázsáról s titkáról, mert maguk sem igen értik, mitől is álltak oly gyorsan talpra? Attól, hogy orvosok, fák, hullámok, illatok és csillagok jóvoltából először is jól érezték magukat. A betegek igazánból nem az ágyban, nem fektükben gyógyulnak meg, hanem jártukban-ültükben a parton és a parkban.”

Illyés Gyula

„A "Gyönyörde", a faszor, melynek lombjai alatt Vörösmarty beszélyének hősei, a "füredi szívhalászok" sétáltak a választott hölgy után, a Kisfaludy Színház romjai, Jókai és Blaháné léptének nyoma az erdőben: ez a legtisztább magyar biedermeier.

De a táj is szelíd, mintha a betegek, akik e fák alatt, e forrásnál, e világoskék égbolt alatt keresnek gyógyulást beteg szívüknek, megszelídítették volna a természetet. a táj hozzászelídült a betegekhez; kissé sápadt és nemesen ernyedte, mint mindenki, aki megismerte már a halál első könnyű, udvarias érintését. Nyájas táj, hívogató. Ezt mondja: "Ne siess. Pihenj. Hallod a fák zúgását? Valamit üzenek." Az ember megáll, hallgatja a zúgást, s egyszerre megérti, hogy kár volt sietni.”

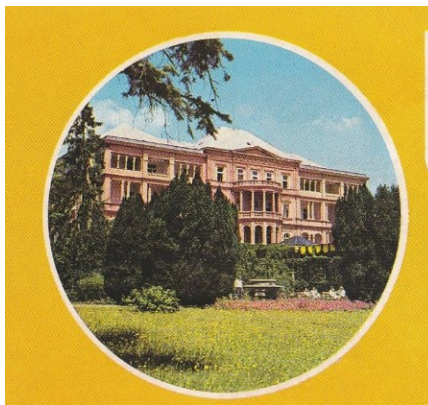
Márai Sándor: Ég és föld

„Nem lehet, hogy azért az a város neve, hogy Füred, mert itt mindenkinek fürödni meg enni kell? Érted: „Fürödj, aztán edd meg ezt a sok finomságot!” (Balatonfüred neve nem a fürdéssel kapcsolatos, hanem fürjben gazdag helyet jelentett.)”

4 *Tóth Krisztina: Csavarogjunk együtt!*

Könyvek Balatonfüredről

- ◇ Arcvonalak : Balatonfüred és Arács az '56-os forradalomban
- ◇ Balázs Árpád zeneszerző Balatonfüred város díszpolgára : Válogatás munkássága dokumentumaiból, különös tekintettel balatoni kötődéseire
- ◇ Balaton Füredi Csárdás ; Balaton-Füredi Induló ; Rózsavölgyi ; Balaton Füredi Bucsuzó
- ◇ Balatonfüred - Balatonarács névmutatója
- ◇ Balatonfüred és Balatonarács története
- ◇ Balatonfüred emlékjelei : szobrok, emlékművek, emléktáblák, emlékfák, sírmlékek
- ◇ Balatonfüred gyógyfürdő és éghajlati gyógyintézet : Természetes szénsavas fürdők : Balatoni meleg-, hidegfürdők : Radióaktív iszapfürdők
- ◇ Balatonfüred város és kistérsége kábító-szerügyi helyzetképe : komplex helyzet-elemzés : 2010-2011
- ◇ Balatonfüred városért : Pro Urbe Díj kitüntetettjei, 1978-2000
- ◇ A balatonfüredi kincstári szénsavas források
- ◇ Balatonfüredtől Odesszáig : Balatonfüred, 1914-1918
- ◇ Fejezetek Balatonfüred történetéből
- ◇ Felfedező úton Balatonfüred és vidéke történetében
- ◇ Jókai és Balatonfüred
- ◇ "Oh Füred, drága Helikon..." : Balatonfüred a magyar irodalomban (1777-2006)

- ◇ "Oh Füred, drága Helikon..." II. : Balatonfüred az irodalomban (1711-2011)
- ◇ Pálóczi Horváth Ádám, a Magyar Tenger poétája Füreden : tanulmányok és szemelvények
- ◇ Petrőcz Lászlóné Balatonfüred város díszpolgára
- ◇ Siófok - Tihany - Balatonfüred

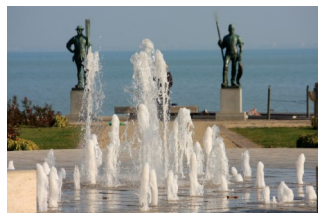
- ◇ Sava Babić, Balatonfüred város díszpolgára
- ◇ Széchényi Ferenc Kertészeti Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Balatonfüred
évkönyve : 1992. szeptember 1. - 1993. szeptember 1.
- ◇ "...szép magyar hazánknak tündérvidéke..." :
emlékek, dokumentumok Füred múltjából, 1796-1913
- ◇ Tablók könyve : Lóczy Lajos Gimnázium, Két Tanítási Nyelvű Idegenforgalmi Szakközépiskola és Kollégium : Balatonfüred
- ◇ Üdvözet Balatonfüredről : válogatás a Városi Helytörténeti Gyűjtemény képeslapjaiból, 1896-1945
- ◇ Válogatás Balatonfüred képes levelezőlapjaiból : Ansichtskarten [! Ansichtskarten] Auswahl : Selection of picture postcards
- ◇ Ács Anna: A Széchényi-Széchenyi család és Balatonfüred : történelem és kultusz
- ◇ Anty Illés: Balatonfüred
- ◇ Berényi István, dr.: dr. Veress Gábor Balatonfüred város díszpolgára
- ◇ Baróti Géza: A füredi Anna-bál százötven éve : 1825-1975
- ◇ Bodosi György: Balatonfüred
- ◇ Bonnyai Eszter, S.: Szemben a kizökkent idővel : beszélgetés dr. Szalay Lászlóval, Balatonfüred polgármesterével
- ◇ Burka Tibor: Balatonfüred sporttörténete
- ◇ Csapody Kinga: Irány a Balaton
- ◇ Debreczeny Miklós: Miért szép Balatonfüred? : több száz válasz képekben!
- ◇ Elek Miklós: Az első füredi Anna-bál : Szentgyörgyi Horváth Krisztina legendája
- ◇ Elek Miklós: Márványtábla helyett : Emlékezés füredi polgárokra, családokra
- ◇ Elek Miklós: Üdvözet Balatonfüredről : Füred és Arács képes levelezőlapjai, 1895-1971
- ◇ Eötvös Károly: Utazás a Balaton körül
- ◇ Fülöp Lajos dr.: Rob Brandsma, Eereburger van Balatonfüred : 15 jaar van de geschiedenis van de Vereniging Balatonfüred - Castricum
- ◇ Finy Petra: Maja tizenkét babája
- ◇ Fülöp Lajos, dr.: Gyűrű Géza, Balatonfüred Város díszpolgára
- ◇ Füredi Viola: Füredi ballada : versek
- ◇ György Péter János: Bevezetés Balatonfüred történetébe : lakóhelyismereti olvasókönyv általános iskolás tanulók számára
- ◇ Iván József: Balatonfüred környéke és a Balaton
- ◇ Karády Anna: A füredi lány

- ◇ Katona Csaba: Deák Ferenc és Balatonfüred
- ◇ Katona Csaba: Füreden az idén először nékem hozatik szerenád..." : Slachta Etelka balatonfüredi naplója (1841)
- ◇ Katona Csaba: A magyar beau monde : esszék és tanulmányok Balatonfüred múltjáról
- ◇ Katona Csaba: Professionatus spielerek : Arcok és történetek Balatonfüred múltjából
- ◇ Kiss Ernő: Túrázások a Balaton-felvidéken : Balatonfüred, Tihanytól - Balatonakaliig"
- ◇ Koncz Mária—Rekassy Eszter: Legendák útján—Történetek Tihany múltjából
- ◇ Krúdy Gyula: Holdas este Füreden
- ◇ Lichtneckert András: Felfedező úton Balatonfüred és vidéke történetében
- ◇ Lichtneckert András: A füredi polgár: Écsy László fürdőigazgató : 1807-1895
- ◇ Lipták Gábor: Balatonfüred
- ◇ Lóczy Lajos: A Balatonfüred és Aszófő között elterülő vidék hegyszerkezeti és hidrológiai viszonyai, különös tekintettel a széndioxidgáz és savanyúvíz feltárására : felvételi jelentés az 1931. évről
- ◇ Mangold, Heinrich: Der Kurort Füred am Plattensee : 1863
- ◇ Matyikó Sebestyén József: Keresztury Dezső és Balatonfüred
- ◇ Miklós Tamás, P: Balatonfüred az I. világháborúban, 1914-1918 : kronológia, adattár, bibliográfia, szemelvénygyűjtemény : Balatonarács és Balatonfüred I. világháború alatti háterszági életéből
- ◇ Náray Vilmos: Vitorlás vakáció
- ◇ Némethné Rácz Lídia: Balatonfüred nevezetes épületei
- ◇ Némethné Rácz Lídia: A régi Balatonfüred : múltidéző képeskönyv
- ◇ Örkény István: A Sátán Füreden in.: Egyperces novellák
- ◇ Palágyi Sylvia, K. (1944-): Balatonfüred római kori temetői és sírjai
- ◇ Pálffy István: Egy kis hazai : Balatonfüred és Tihany
- ◇ Perlawi Andor: Füredi szerelmek
- ◇ Perlawi Andor: A honnak áldozták életük legjavát
- ◇ Polonyiné Herczeg Edit: Füredi ifjúság : így éltünk mi a múlt század harmincas-ötvenes éveiben
- ◇ Praznovszky Mihály : Ami összeköt bennünket : Kárpátalja és Balatonfüred közös irodalmi öröksége
- ◇ Praznovszky Mihály: Füredi halhatatlanok
- ◇ Praznovszky Mihály: Füredi sétálókönyv
- ◇ Praznovszky Mihály: Gubicza Ferenc Balatonfüred város díszpolgára

- ◇ Praznovszky Mihály: Mesés Füred
- ◇ Praznovszky Mihály: : Simon Károly, Balatonfüred város díszpolgára
- ◇ Rácz János: Balatonfüred a szőlő és a bor nemzetközi városa : 1987-2007
- ◇ Rácz János: Füredi terménykiállítások és borünnepek
- ◇ Rosta Sándor: Életem a Balaton : Rosta Sándor, Balatonfüred Város díszpolgára
- ◇ Szalai Imre: Balatonfüred
- ◇ Szenfnerne Varga Anikó: Balatonfüred : Lakóhelyünk ismerete : kiegészítő tankönyv a 3-4. osztályos környezetismeret tantárgyhoz
- ◇ Szenfnerne Varga Anikó: Ferencsik János Balatonfüred város első díszpolgára
- ◇ Balaton albuma : Emlék Füred s környékéről
- ◇ Szerelmey Miklós: Balaton albuma : [Füred és a Balaton vidéke képekkel és magyarázó szöveggel]
- ◇ Takács Miklós: Kutas Árpád Balatonfüred díszpolgára
- ◇ Takács Miklós: Theresia Trummet, Balatonfüred város díszpolgára
- ◇ Talabér Gyula: A füredi fotós : Talabér Gyula (1924-1962)
- ◇ Tóth Gábor Ákos: Balatoni futár : millennium, Füred, szerelem
- ◇ Tóth Krisztina: Csavarogjunk együtt!
- ◇ Tóth-Bencze Tamás: Balatonfüred az évszámok tükrében
- ◇ Uzsoki András: Balatonfüred, Tihany
- ◇ Vaszary János és Vaszary Kolos : a festőművész és az egyházfő találkozása az egykori prímási nyaralóban : a Magyar Nemzeti Galéria és a Vaszari Villa közös kiállítása : Balatonfüred, Vaszary Villa, 2010. május 29 - október 31.
- ◇ Wagner Imre: Gesichte der Schiffswerft in Balatonfüred (1881-1996) ; The story of the Shipyard of Balatonfüred (1881-1996)
- ◇ Zákonyi Ferenc : Balatonfüred : Adalékok Balatonfüred történetéhez a kezdetektől 1945-ig
- ◇ Zalotay Péter (1938-): Bányai Erzsébet és Máthé János, Balatonfüred város díszpolgárai
- ◇ Zatkalik András: Balatonfüred város kitüntetettjei : 1978 - 2009 - 2013
- ◇ Zatkalik András: Polonyi Kornél Balatonfüred város díszpolgára
- ◇ Zatkalik András: Schneider Ferenc, Balatonfüred város díszpolgára

A fenti kiadványok megtalálhatók a Lipták Gábor Városi Könyvtár polcain.
 Balatonfüred. Kossuth L. u. 35,
 Telefon: 87/646-070
www.bfured-konyvtar.hu

Egy kis irodalom

Jókai Mór *A magyar Tempevölgy* című művében ír Balatonfüredről, kiemelve a hely számára különleges adottságait. Az *arany ember* című regényében pedig csodálattal beszél a téli Balatonról. A műben nagy jelentősége van a tónak, hiszen a regény antihőse, Krisztyán Tódor a Balaton jeges vizébe fulladva leli halálát, ezzel mentve meg a főhőst, a kettős életű Tímár Mihályt.

Jókai először 1857-ben járt a településen, és annyira megfogta a hangulat, hogy ezt követően nyaranta mindig Füreden élt. Néhány év múlva pedig, 1870-ben saját, eklektikus stílusú házat építtetett és évtizedeken keresztül minden nyáron odaköltözött a családjával.

A leírások szerint Jókai nagyon szerette Füredet. Éjjelente sokat nézegette a csillagos eget, míg nappal általában a könyvein dolgozott. A kertben is szívesen töltötte az idejét. Hajózni ugyan gyakran eljárt, de a vízbe nem szívesen ment bele. Nem tudott ugyanis úszni és nem is akart megtanulni. Szinte sohasem volt egyedül a család, a varázslatos táj és a gyönyörű ház mágnesként vonzotta a kor alkotóit. A Balaton varázsa, a környék adottságai nagy hatással voltak Jókai ismerőseire is. De a helyiekkel is nagyszerű kapcsolatot alakított ki a Jókai család. Az író regényeiben többször visszaköszönnek olyan történetek, amelyeket egészen biztosan a helyiektől hallhatott.

1872 júliusában arról tájékoztatott a Fővárosi Lapok, hogy „*Jókai Mórt Balaton-Füred községe díszpolgárnak választotta, s az okmányt ünnepélyesen átadta neki.*”

1886 novemberében meghalt Jókai felesége, Laborfalvi Róza. A megtört író nem kíváncsított egyedül Füredre, így 1889 elején eladta a nyaralót.

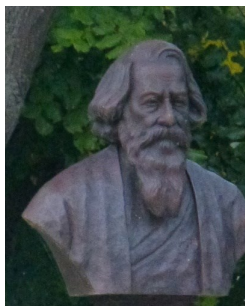
Jókai halálának 50. évfordulójára a Népművelési Minisztérium Múzeumi Főosztálya, Keresztury Dezső és Zákony Ferenc kezdeményezésére közel eredeti állapotába állította vissza az épületet és 1954-ben megnyílt az ország egyetlen Jókai Emlékmúzeuma.

Rabindranath Tagore, indiai költő, író, zeneszerző, festő, polihisztor, aki életművével átformálta az indiai régió irodalmát és zenéjét. 1926 novemberében tíz napot töltött Füreden, pontosabban a Szívkórházban, ahol egyes feljegyzések szerint már három nap után elmúltak a panaszai. Előtte a fővárosban vendégeskedett, a zeneakadémián előadást is tartott, ám kimerültsége miatt az orvosok tanácsára Füredre utazott. Megoszlanak a vélemények mivel érkezett, egyes emlékezések szerint vonattal, mások szerint mentővel, és hordágyon vitték a kórházba, de a legvalószínűbbnek az tűnik, hogy személyautóval szállították Füredre.

A Szívkórház második emeletén nyolc szobát üritettek ki tiszteletére, – később maga Tagore, elegáns, lakosztályi körülményekről írt. Állítólag beleszeretett az egyik nővére, akihez szerelmes levelet is írt. Sokat üldögélt a parton, a fürediek szerint elsősorban Jókai kedvenc padján. Ma már nem tudni, melyik volt az író kedvenc padja, de annyi biztos, Tagore tudott Jókairól, sőt két regényét olvas-ta is, nem véletlen tehát, hogy megkoszo-rúzta az író obeliszkjét. Egyébként a helyiek nem nagyon merték megszólítani a fura “hindu köntöst hordó, galambösz, hullámos hajjú, állandóan mosolygó barna szemű költőt” akit az “Ezeregyéjszaka megelevenedett alakjának” tartottak, inkább csak némi távolságból szemlélték

és többen fényképeket is készítettek róla.

Ő ültette itt az első fát, amellyel a város kulturális életét is meghatározó hagyományt teremtett. A sétány 1956 óta viseli az ő nevét, a Szívkórházban áll szobra és emlékszo-ba is őrzi az ott töltött napok relikviáit.

„A magyarokat nagyon szeretem” – vallotta Tagore Balázs Ferenc unitári-

us lelkésznek, amikor az 1928-ban Sántinikétanban felkereste – „egyszerűek, természetesek, emberiek. Egész Európában közöttük éreztem magam leginkább otthon.”

Ady Endre is megpihent 1917-ben a füredi szanatóriumban kedvesével, Csinszkával. Két verse is született ekkor, a *Véresre zúzott homlokkal* és a *Nagy szárazság idején*. Noha ezekben nem a Balatonról ír, a tó partján született mindkettő.

Dr. Schmidt Ferenc, az orvosa így emlékezett egyik írásában Adyról: „Sokszor rossz volt az idegállapota, félelmi érzések gyötörték. Kísérő nélkül nem tudott az utcán járni. Egyik barátjával fogadott, hogy gyalog megy a Ferenc József-hídtól (ma Szabadság-híd) az Erzsébet-hídig. Verejtékező arccal nagy nehezen meg is járta az utat, de az Erzsébet-hídnál kocsira ült, úgy ment haza.

Ady baráti társaságban Füreden 1917-ben

Itt, Füreden mintha felszabadult volna. Megszerette Füredet, szívesen járt ide. Jókedvű volt, vidáman beszélgetett az emberekkel. Vaszary fürdőigazgató leánykái sok versét tudták könyv nélkül. Kérésemre elszavaltak egyet-kettőt. Ady boldogan, meghatottan hallgatta őket, és azt mondta: „Jól tudom, engem a következő nemzedék ért majd meg. Ezek a mai gyerekek, ha majd felnőnek.”... Füreden is, mindenütt dolgozott. Ha elunta magát a szanatóriumban, lement a vendéglőbe.... Rossz hangulatban arról panaszkodott, hogy hivatalos körök nem támogatják munkáját.

Feleségével is volt itt; házassága után Csinszka is mindig vele jött. Megható szeretettel és aggodalommal ápolta az urát. Hűséges, jó felesége volt. Ady is gyöngéden beszélt vele, látszott, hogy szeretik egymást. Házassága után Adyt nem érdekelték már a nők, Csinszka volt számára az egész világ.

Majdnem minden nyáron itt volt, csak élete utolsó évében nem. A háborús izgalmak nyugtalanították, mind több bort ivott. Megbeszéltem a vendéglőssel, vizezett bort szolgáljon fel neki. Észrevette, és nagyon megharagudott érte. Mindenre haragudott, aki a bort elvette tőle.

Sokat fordult a világ, amióta Ady Endre meghalt, de versei ma aktuálisabban, mint valaha.”

/Részlet Praznovszky Mihály: Füredi halhatatlanok című könyvéből/

Néhány film melyeket (részben vagy teljesen) Balatonfüreden forgattak:

- * 1919. július 1-7. „Az idei nyár a proletárok nyara lesz!”
címmel a Vörös Riport Film híradója jelentkezett a Balatonról
- * Liliomfi (1954)
- * Nyár a hegyen (1967)
- * A veréb is madár (1968)
- * Robog az úthenger (1976)
- * Pogány madonna (1980)
- * Csak semmi pánik (1982)
- * Az elvarázsolt dollár (1985)
- * Fantasztikus nagynéni (1985)
- * Tölcsér fagyalt nélkül (1989)
- * Hamis a baba (1991)
- * Zsaruvér és Csigavér I.-II. (2001 és 2008)
- * Tibor vagyok, de hódítani akarok (2006)
- * Egynyári kaland (2014-től)
- * A kém (The Spy—2014)

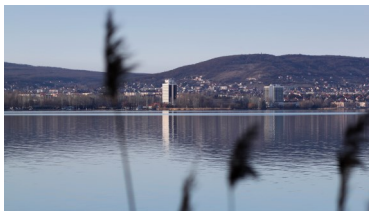

Bujtor István (1942-2009) szobra a füredi kikötő előterében kapott helyet; ezúton tiszteleg a város a Balaton szerelmese, a híres színész, rendező, vitorlázó előtt.

Rejtvény Balatonfüredről

- Füreden forgatott filmjeiben Bujtor István alakította: Ötvös
- Bujtor István egyik testvére, legendás színész volt.
- Kossuth-díjas magyar író, filozófus, esztéta és könyvtáros, tiszteletére emlékünnepeket rendeznek minden év novemberében Füreden (Béla).
- Schmidt fürdőorvos keresztneve, egyik neves betege például Ady Endre volt.
- Jelentős júliusi esemény a városban, melynek része a Szívhalászat .
- ... István, az ő kezdeményezésére indult be a hajózás a Balatonon.
- dollár, Bujtor István egyik Balatonnál játszódó filmje
- ... Károly, aki Balatoni utazás címmel írt könyvet
- Évente megrendezett tókerülő esemény: Kék Szalagverseny
- A város keleti részének neve.
- ... Dezső, költő (1904-1996). Füred és Kiserdő című versét is itt írta.
- Geológus, nevét a füredi barlang viseli (Lajos) -'
- Az első balatoni gőzhajó neve.

1.																			
2.																			
3.																			
4.																			
5.																			
6.																			
7.																			
8.																			
9.																			
10.																			
11.																			
12.																			
13.																			

Bartos Erika

↑ **Híres mesehősök.**
Tudod-e, kik ők?

Segíts a vitorlásnak eljutni a Balatonba!

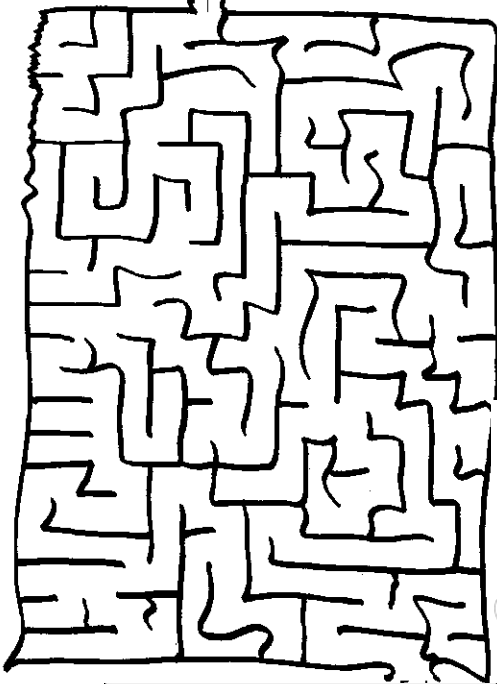
Balatonfüred

Füreden, ha itt a tavasz,
Nyílik a sok vadvirág,
Messze száll az akácillat,
Rigófészket rejt az ág.

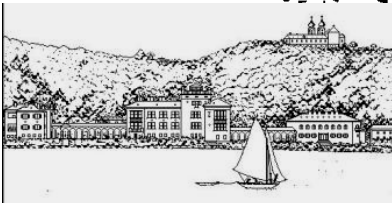
Füreden, ha itt van az ősz,
Susog a sok falevél,
Piroslik a csereszömörce,
Vígán füttyül, zúg a szél.

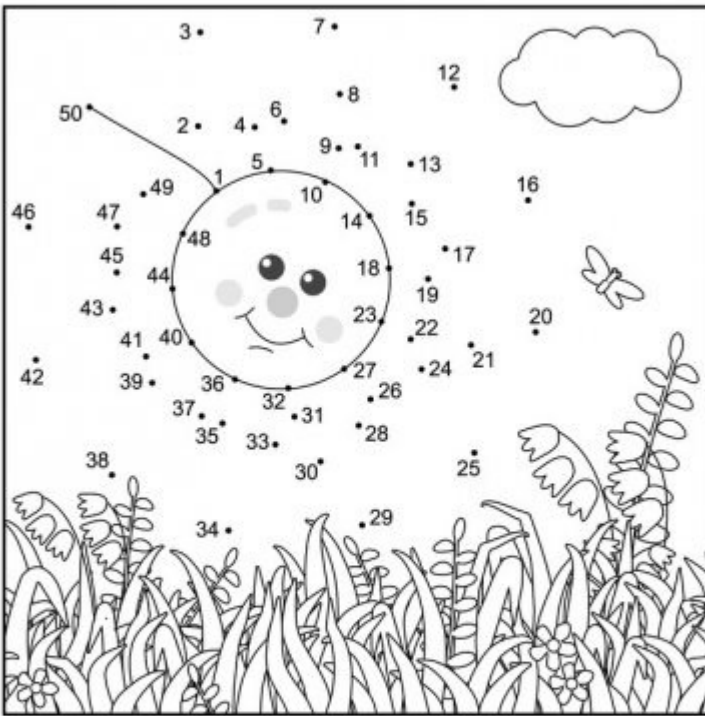
Füreden, ha itt van a nyár,
Hullámzik a Balaton,
Hattyúcsalád ringatózik,
Napozik a nagy tavon.

Füreden, ha itt van a tél,
Hótakarót húz a táj,
Ezüstfehér hópihéken
Megcsillan a napsugár.

Anna-bálra készülnek a lányok. Ó, jaj,
két egyforma ruha is van! Keresd meg,
melyik kettő, és színezd különbözőre
őket!

Kakukktojás

A felsoroltak közül egyik nem illik a sorba. Válaszd ki a kakukktojást, és magyarázd meg, miért nem illik a többi közé!

1. A. Berzsényi Dániel
B. Szekér Ernő
C. Lipták Gábor
D. Kossuth Lajos
2. A. Borcsa
B. Helka
C. Jókai
D. Kelén
3. A. Koloska
B. Kéki
C. Siske
D. Recsek

A tihanyi faágyú, avagy ágyúval lötték Füredet a tihanyiak

Ahogy sok konfliktusnak, ennek is egy asszony volt a kirobbantója: a tihanyi bíró felesége biztatta férjét a háború indítására. Igaz ez az asszony nem a világhírű szépségével, hanem be nem álló szájával tüzelte fel férjurát.

Történt ugyanis, hogy megirigyelte a Balatonfürediek gazdagságát és úgy érezte a tihanyi látképerért fizetünk kellene. Addig perlekedett a férjével, amíg az inkább a kocsmában keresett megoldást. Ott a jó balatoni bortól bölcs emberek úgy határoztak küldenek egy követet Füredre, de ott végül egység nem született. Ekkor döntöttek a támadás mellett. Mivel kovácsuk nem volt így egy faágyúval indultak a harcba.

Az elsütésnél azonban a faágyú darabokra robbant és a tihanyiakban tett kárt. Ezzel meg is született a tanulság:

„Miénk a győzelem.
Higgyetek nékem!
Mert ha nálunk meghalt
Legalább tizenhat,
Hát akkor Füreden,
Hányan meghalhattak.”

Persze arról nem tudhattak, hogy a füredieknek fel sem tűnt a támadás. Ennek a csatának az emlékére ma is láthatjuk Tihanyban a faágyút.

Füredi féltotó

1. Honnan ered Füred neve?

1. fürdeni szóból 2. a *für* német előljáró az alapja x. fürjes hely után kapta nevét

2. Melyik híres költő írt verset *A füredi kúthoz* címmel?

1. Tagore 2. Berzsenyi Dániel x. Ady Endre

3. Széchenyi István szorgalmazására 1846. szeptemberében vízre került az első gőzhajó a magyar tengeren. Kiről nevezték el ezt a gőzöst?

1. Szent Miklósról 2. Kisfaludyról
x. Jókairól

4. Az „árvízi hajós” néven híressé lett Wesselényi Miklós 1836-ban Füredről átúszott Tihanyba. Ki úszta át elsőként Balatonfüred és Siófok között a tavat 1880-ban?

1. Jókai Mór
2. Szekrényessy Kálmán
x. Deák Ferenc

5. Rabindranath Tagore Nobel díjas hindu költő a mai Szívkórház elődjében, az Erzsébet szanatóriumban keresett gyógyulást. Róla nevezték el városunk híres sétányát. De ki volt azelőtt a parti út névadója?

1. Deák Ferenc 2. Jókai Mór
x. Széchenyi István

6. Melyik évben lett város Balatonfüred?

1. 1961 2. 1971 X. 2001

+ 1. Kinek a nevét viseli a Tamás-hegyi kilátó?

1. Jókai 2. Lóczy x. Tagore

Keresztury Dezső

Füred

A Bakony zúzmarás lehelletétől
tömzsi hegyek karéja védi meg;
szőlős lejtőire arany-zöld fény dől,
barack virul ott s mandula-liget.

Ezüst párában sirályok: vitorlák
suhannak karcsún habos víz felett;
bronz fürdőzők mögött mint azúr korlát
leng délibábosan a félsziget.

A kút körül a park lombsátorából
hús árny hull, zsongó, lassú suttagás szól:
százados múltból derűs üzenet.

S szél sóhajtása, hullámok verése,
napok mosolya, éjek csendessége
bepólyálja a hajszolt szíveket.

